

12 nov 2025 -14:16

Klimaattransitie en de bankensector: een eerste stand van zaken in België

Om onze klimaatdoelstellingen te bereiken, moet ons geld meer duurzame projecten ondersteunen. Een nieuwe studie toont aan dat Belgische banken vooruitgang boeken in deze richting, maar dat hun inspanningen nog onvoldoende zijn. Om verder te gaan, hebben ze vooral behoefte aan meer samenhangende regels en betere gegevens.

Banken spelen een essentiële rol in de klimaattransitie: via hun financierings- en investeringskeuzes sturen zij de reële economie en beïnvloeden zij rechtstreeks het tempo van de koolstofvermindering.

Met dit belang voor ogen heeft de dienst Klimaatverandering van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu een studie laten uitvoeren om te analyseren hoe de in België actieve banken hun klimaatambities omzetten in concrete acties. Deze eerste studie in haar soort belicht de vooruitgang van de sector, de uitdagingen die nog moeten worden overwonnen en de samenwerkingsmogelijkheden tussen de overheid en de financiële wereld.

Vooruitgang, maar uiteenlopende benaderingen

De analyse, uitgevoerd door studiebureau Climact, toont verschillende signalen: de meeste Belgische banken meten en publiceren vandaag hun uitstoot van broeikasgassen, zowel die van hun eigen activiteiten als die welke voortvloeien uit hun financieringen en investeringen. De gebruikte methodologieën verschillen echter sterk, wat de vergelijking tussen banken bemoeilijkt.

Alle onderzochte Belgische banken integreren klimaatcriteria in hun krediet- en investeringsbeleid, en meer dan 90% biedt financiële producten aan die zij als 'groen' bestempelen. Dit toont aan dat de klimaattransitie steeds meer als een strategische kans wordt gezien.

Bovendien sluit bijna 90% van de banken de financiering van nieuwe steenkoolcapaciteiten uit, wat bijdraagt aan de koolstofreductie van hun portefeuilles. Toch blijven velen projecten ondersteunen die verband houden met het vervoer of de winning van gas en olie.

Van de Belgische banken heeft 62% zichzelf een doelstelling inzake koolstofvermindering opgelegd. Maar slechts 38% van hen streeft op lange termijn naar een vermindering van broeikasgasemissies die in lijn ligt met de doelstelling van 'netto-nuluitstoot'. De anderen beperken zich tot kortetermijndoelstellingen, onder meer omdat de 'net zero'-doelstellingen vaak als moeilijk haalbaar worden beschouwd zonder een ondersteunend economisch en politiek kader. Deze terughoudendheid bevestigt het belang van een stabiele visie op de overgang naar een koolstofarme samenleving en van bijbehorende maatregelen.

Structurele obstakels die moeten worden weggenomen

Sommige uitdagingen waarmee de sector wordt geconfronteerd bij het financieren van koolstofarme activiteiten liggen buiten de banksector zelf:

- de kwaliteit en beschikbaarheid van milieugegevens,
- de verschillen tussen de regionale EPC-certificeringssystemen,
- het ontbreken van pragmatische maar verplichte duurzaamheidsrapportering voor kmo's.

De sector pleit dan ook duidelijk voor meer beleidscoherentie en een duidelijke nationale richting, zodat zijn strategieën beter kunnen worden afgestemd op de Belgische klimaatdoelstellingen.

Volgens Jean-Luc CRUCKE, minister van Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie: *"De banken zijn bereid de transitie te financieren, maar ze kunnen dat niet alleen. Ze hebben behoefte aan een voorspelbaar beleidskader, duidelijke gegevens en coherente regelgeving. De regering wil een betrouwbare partner zijn door de dialoog te versterken en de obstakels weg te nemen die duurzame financiering belemmeren."*

De minister kondigde aan dat de opvolging van deze studie op regelmatige basis zal plaatsvinden, afwisselend via diepgaande analyses en documentair onderzoek. Op termijn zou de reikwijdte van de analyse kunnen worden uitgebreid tot verzekeraars en pensioenfondsen, om een volledig beeld te krijgen van de rol van de financiële sector in de klimaattransitie.

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu
Galileelaan 5 bus 2
1210 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.health.belgium.be>

Annelies Wynant
Woordvoester (NL)
+32 2 524 97 38
+32 485 73 44 05
annelies.wynant@health.fgov.be

Justine Cerise
Woordvoester (FR)
+32 (0)499 27 40 30
+32 (0)2 524 99 13
justine.cerise@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoester (FR)
+32 (0)2 524 99 21
+32 (0)475 93 92 71
vinciane.charlier@health.fgov.be